

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Tesisleri Kullanma Alışkanlıklarının Belirlenmesi

Seçkin DOĞANER¹, Haydar Oğulcan DALARAN²

¹Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara, Türkiye

<https://orcid.org/0000-0001-9475-8338>

²Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara, Türkiye

<https://orcid.org/0000-0001-5272-9934>

Email: doganerseckin@gmail.com, ogulcandalaran@gmail.com

Türü: Araştırma Makalesi (Alındı: 07.10.2022 - Kabul: 15.12.2022)

Öz

Öğrencilerin sosyal ihtiyaçlarının yanı sıra fiziksel ve duygusal ihtiyaçları da bulunmaktadır. Günümüzde bu ihtiyaçları karşılayabilmek amacıyla insanları spora yönlendirmek, yeteneklerinin geliştirilmesine spor yoluyla yardımcı olmak ve sağlıklı kalabilmeleri için spor yapmalarını sağlamak gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu noktada üniversite tesisleri öğrenciler için önemli bir imkân olarak görülmektedir. Araştırmada, öğrencilerin bağlı oldukları Üniversitenin sosyal tesislerini kullanma alışkanlıklarının belirlenebilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmaya Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesine devam eden toplam 19 öğrenci katılmıştır. Araştırmada nitel teknik kullanılmış olup, elde edilen veriler yardımcı program ile analiz edilmiştir. Görüşmeler toplam 20 dakika sürmüş olup, katılımcı izni alınarak veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler incelendiğinde katılımcıların görüşlerinin olumlu ve olumsuz olmak üzere iki ayrı gruba ayrıldığı görülmüştür. Bu doğrultuda yapılan kodlamalar sonucunda, katılımcılar, söz konusu tesisleri genel olarak sosyo-kültürel amaçlarla kullandıklarını ifade ederek, bu tarz tesislerin daha kullanılabilir olması adına gelecekte geliştirmeler yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Aynı zamanda veriler incelendiğinde ücretlendirme, hijyen ve ulaşım gibi konuların onlarda olumsuz davranışlar yarattığı ve tesislere katılmada bu konuda isteksizlikleri olduğu görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Üniversite, Öğrenci, Sosyal Tesis

Determining The Use of Social Facilities Of The Students of The Faculty of Sports Sciences

Abstract

Students have physical and emotional needs as well as social needs. Today, in order to meet these needs, it has become necessary to direct people to sports, to help develop their skills through sports, and to enable them to do sports in order to stay healthy. At this point, university facilities are seen as an important opportunity for students. In the research, it is aimed to determine the habits of the students to use the social facilities of the University they are affiliated with. A total of 19 students attending Ankara University Faculty of Sport Sciences participated in the research. Qualitative technique was used in the research and the obtained data were analyzed with the utility program. The interviews lasted for 20 minutes in total, and the data were collected with the permission of the participants. When the data obtained were examined, it was seen that the opinions of the participants were divided into two separate groups as positive and negative. As a result of the coding made in this direction, the participants stated that they generally use the said facilities for socio-cultural purposes and stated that improvements should be made in the future in order to make such facilities more usable. At the same time, when the data were examined, it was seen that issues such as pricing, hygiene and transportation created negative behaviors in them, and they were reluctant to participate in the facilities.

Keywords: University, Student, Social Facility

Giriş

Üniversitelerdeki sosyal tesislerin öğrencilerin katılımı amacıyla yapıldığı ve dolayısıyla bu tesislerden öğrencilerin yararlanması gerekliliği tüm kampüs yaşamı için önemli bir olgudur. Günümüzde bu tip tesislerin yaygınlaştırılması ve daha çok öğrenciye hitap edecek şekilde yapılandırılması zorunlu görülmektedir. Çünkü sosyal tesislerin kullanımı, üniversitenin sosyal yaşamına da katkı sunmaktadır (Forrester, McAllister-Kenny, & Locker, 2018). Üniversite içi sportif, kültürel ve sanatsal faaliyetlerin ortaya çıkması ve gelişmesinde sosyal tesisler en önemli yardımcılarından biridir. Özellikle yerleşke içerisinde fiziksel aktivite ve sportif etkinliklerinin var olabilmesi için bu tür tesisler elzemdir. Zira spor aktiviteleri günümüzde insan yaşamının önemli bir parçası haline gelmiştir (Uyar ve Sunay, 2019). Öğrencilerin serbest zamanlarını fiziksel olarak aktif bir şekilde değerlendirmeleri, öğrencilerin sosyal, fiziksel ve psikolojik açıdan yaşam kalitelerinin yükselmesine katkı sağlaması bakımından önemlidir. Bu da üniversite içerisinde hizmet veren sosyal tesislerin amacına uygun şekilde tasarlanması, temizlik, erişilebilirlik ve iklimlendirme gibi imkanlar sağlanarak cazip hale getirilmesi ve öğrencilerin kullanımına sunulmasıyla mümkündür.

Bu tarz tesislerin özellikle üniversitelerde etkin kullanılabilmesi aynı zamanda her cinsiyetten öğrencinin sosyal olarak buluşabilmesini ve ortak alanları rahatça paylaşabilmesini sağlaması açısından önemlidir (Saadatifard ve ark., 2019). Sosyal tesislerin öğrenciler üzerinde olumlu etkiler bıraktığı bir diğer konu ise, öğrenim yöntemlerine olan katkısıdır. Tesislerden faydalanabilen öğrenciler, üniversiteye karşı daha olumlu bir tutum geliştirebilir ve öğrenim başarısını artırabilir. Ancak tesislerin yeterliliği burada en önemli noktalardan biridir. Özellikle günümüzde sosyal tesisler dijitalleşme ile birlikte bir tür dijital tesis özelliği de kazanmıştır. Bu özelliklerin her biri öğrencinin tutum ve aidiyetini geliştiren olaylardır (Sutrisno, Andre & Susilawati, 2021).

Sosyal tesisler, aynı zamanda bir tür rekreasyon turizmi anlamı taşımaktadır. İnsanların sosyal ihtiyaçlarının karşılandığı bu oluşumlar, sıkışık şehirler içerisinde spor turizmi aktivitelerinin de yapılmasını sağlayabilen bir projedir. Nitekim insanlar büyük şehirlerde bu tarz aktiviteleri yapabilecekleri düzgün yerler bulamamakta ve her zaman özel kuruluşlara yönelmektedir. Ancak üniversitelerin bu tesisleri hem öğrencilere hem de diğer insanlara karşı spor ve rekreasyon anlamında güzel bir destek olarak görülebilir (Markus ve ark., 2019). Zaten günümüzde rekreasyon alanları ve buna bağlı sportif etkinlikler amatör ya da profesyonel tüm katılımcıları ilgilendiren bir olay olarak görülmektedir. Ancak her sportif aktivitenin kendine özgü bir karakteri ve yapısı vardır. Bu nedenle karaktere uygun tesisleşme planı önem arz etmektedir. Tesislerin etkin kullanımının stratejisi işte burada ortaya çıkmaktadır. Nitekim farklı branşların ya da aktivitelerin aynı tesisler içerisinde kullanımının oluşturulması, büyük katılımları içerisine çekebilecektir. Elbette bu tarz yerlerin çeşitlendirilmesi tek başına katılımı artırmayabilir. Burada en önemli noktalardan biri de ücretlendirme ve ulaşım detaylarının ulaşılabilir olmasıdır (Zou ve ark., 2019).

Tesislerin ulaşılabilir ve kullanılabilir olması aslında mühendislik birimleri ile birlikte ortak çalışılması gereken bir konudur. Nitekim onların planlamaları ile birlikte üniversitenin de bir plan geliştirmesi ve buna uygun projeleri desteklemesi gerekmektedir. Zira öğrencilerin kullanamayacağı bir tesisi planlamak ve kullanıma sunmak maliyet olarak boşa giden bir yatırım olabilir. Bu nedenle planlama yapılırken, kullanım oranı, kullanım amacı, maliyet giderleri ve işletilebilir düzeyi gibi unsurlar için ön hazırlıkların yapılması gerekir. Hatta bu

konuda üniversite bu konuda mühendisler ve öğrencilerden oluşan bir ekiple birlikte ön görüş aşaması gerçekleştirebilir (Temel & Akyol, 2016; Ptashchenko & Chechelashvili, 2018). Yüksek öğretim içerisinde hizmet kalitesini artıran bir olgu olan tesisleşme ve bu tesislerin kullanım oranları, zaman içerisinde tüm yükseköğretim birimleri tarafından dikkatle takip edilmiş ve kurumsal itibarın artırılması adına önceliklere alınmıştır. Nitekim üniversitelerin rekabet koşullarını etkileyen ve onların kendilerine öğrenci çekebilmelerinin de anahtarı olabilen bu konu, tüm otoriteler tarafından desteklenmiştir (Hasbullah & Yusoff 2018). Üniversite seçim kriterleri içerisinde kampüs hayatının çeşitliliği ve sosyal tesislerin kullanılabilirliği zaten tüm öğrenciler için oldukça seçici bir konudur. Öğrenciler seçimlerini yaparken özellikle üniversitenin itibarına bakmakta ve güvenilir bir öğrenim ortamı aramaktadırlar. Bunun arkasından kariyer beklentisi ve öğrenme kuralları gelmektedir. Diğer bir konu ise yönetsel faktörler ve üniversite içi öğrenci hayatıdır. Hiçbir öğrenci kampüs hayatı az olan bir üniversiteyi tercih etmek istemez. Doğal olarak bu kriterler ise, Rektörlüklerin sosyal yaşama ve tesisleşmeye önem vermelerini gerektirmektedir (Le, Dobebe & Robinson, 2019). Söz konusu sosyal tesislerin aynı zamanda sportif özellikler içeren yapıda olması da ayrı bir konu olarak gündemde olmalıdır. Nitekim öğrencilerin sportif alanlara duydukları ihtiyaç sosyal alan ihtiyacı ile örtüşmektedir. Kampüslerde fitness alanlarının oluşturulması ve buna benzer sportif alanların genişletilmesi ister istemez öğrencilerin kampüs hayatına adapte olmalarını kolaylaştıracaktır (Glasgow, Mastrich & Geller, 2021).

Üniversite içerisinde yapılan eğitimler aynı zamanda bir tür sosyal sorumluluk görevi olarak görülebilir. Kurumsal performansın oluşturulması ve sürdürülebilmesi aynı zamanda sosyal alanların ve çevresel etkilerin yaratılması ile mümkündür. Dolayısıyla eğitim unsuru sosyal alanlar ve tesisler ile ortaklaşa yürütülebilirse, bu tip bir kazanım öğrencilerin gelecek yaşamlarına olumlu bir şekilde yansiyabilir (Huang & Do, 2021). Eğitim konusunun sosyal alanlara yayılması ve bu tip alanların kullanılabilmesi aynı zamanda ciddi bir proje gereksinimi duymaktadır. Özellikle öğrencilerin beklentilerinin öğrenilmesi, kayıtların incelenmesi, kullanım istatistiklerinin değerlendirilmesi gibi noktalar elden geçirilmeli ve ihtiyaç duyulan geliştirmeler, bu tip analizlerden sonra ortaya konulmalıdır (Gallardo-Vázquez ve ark., 2020). Literatür incelendiğinde planlamaların genel olarak iki boyutta ele alındığı görülmektedir. Bunlardan bir tanesi kurum için önemli olan ekonomik boyut, bir diğeri ise tüketim boyutudur. Bu iki boyut aslında birbirinin devamı olarak görülebilir. Nitekim üniversiteler sosyal sorumluluk projelerini oluştururken, finansal fayda ve tüketim ilişkisi üzerine hareket etmek zorundadır (Hernández ve ark., 2020). Sosyal alanların üniversite içerisinde rahatça kullanılabilmesi ve değerlendirilebilmesi aynı zamanda öğrencilerin ruh sağlığını geliştirme açısından da bir kazanım olarak görülebilir. Dünya çapında birçok üniversite öğrencisinin sınav kaygısı, sosyal yaşam kaygısı, ekonomik ve siyasi düzen istikrarsızlıkları gibi noktalarda aşırı kaygı duyup, depresyona girebildiği bilindiğinden; bu tip sosyal alan kullanımları, onların psiko-sosyal gelişimlerine de destek olabilecek bir unsur olarak görülmektedir (Alsubaie ve ark., 2019).

Literatür incelemesinden hareketle araştırmada; üniversite öğrencilerinin kampüs yaşamı içerisindeki sosyal tesisleri kullanım alışkanlıklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucundan elde edilen veriler söz konusu tesislerin kullanım oranlarının ve nedenlerinin ortaya konması açısından önem arz etmektedir. Araştırmadan elde edilen veriler ile, söz konusu alanda gelecekte yapılacak araştırmalar için öneriler ortaya konulabilir.

Materyal ve Metod

Araştırma Modeli:

Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve belge analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı ve disiplinler arası bütüncül bir bakış açısını esas alarak, araştırma problemini yorumlayıcı bir yaklaşımla incelemeyi benimseyen bir yöntemdir. Aynı zamanda nitel araştırmalarda kullanıcı görüşleri en ince ayrıntısına kadar analiz edilir ve irdelenir. Özellikle teorilerden yararlanılarak ortaya konulan araştırma soruları, verilen cevapları somutlaştırarak, parçadan bütüne doğru bir yol haritası oraya koyar (Malterud, 2016). Nitel araştırma yöntemi mevcut kaynakların belirlenebilmesi ve koşullara uygun soruların hazırlanabilmesinde etkilidir. Bu yöntem sayesinde doğru ve etkili bir planlama yolu sağlanır ve buna uygun çalışma tasarımı ortaya konulur. Araştırmada bu düşünceden hareketle fenomoloji deseni kullanılmıştır. Fenomoloji deseni içerik analizlerinde kullanıcı deneyimlerinden doğrudan bilgi edinilmesini sağlaması açısından önemlidir. Bu şekilde veriler, kategori ve kodlar yardımıyla okuyucuya doğrudan sunulabilir ve araştırmacı, metinsel veriye sadık kalır (Bengtsson, 2016).

Araştırma Grubu:

Araştırma grubu Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde aktif olarak öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Bu amaçla toplamda 19 öğrenci araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmaya dahil olan öğrencilerin tamamı lisanslı sporcu olup, bireysel ve takım sporcularından oluşmaktadır. Araştırmaya dahil olan öğrencilerden 5 tanesi spor yöneticiliği, 6 tanesi antrenörlük ve 8 tanesi ise beden eğitimi öğretmenliği bölümlerinden oluşmaktadır. Yaş grupları 20-35 arasındadır ve katılımcıların lisanslı olduğu spor branşları sırasıyla voleybol (7), taekwondo (4), futbol (2), boks (2), yüzme (1), basketbol (1), kick boks (1) ve dans (1) olarak belirlenmiştir.

Veri Toplama Aracı:

Araştırmada ilk olarak katılımcıların kişisel bilgilerini içeren yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Katılımcılar daha sonra ikinci bölümde araştırma amacını içeren sorulardan oluşan soru formunu yanıtlamışlardır. Görüşmeye başlamadan önce katılımcıların kişisel izinleri alınmış ve görüşmeler katılımcı onayından sonra başlamıştır. Katılımcılara öncelikle araştırma hakkında kısa bir bilgi verilmiştir. Demografik bilgileri içeren form ve araştırma soruları alanında uzman kişilerden yardım alınarak ve ilgili literatür taranarak oluşturulmuştur. Görüşmeler ortalama 20 dakika sürmüştür ve tüm görüşmeler yüz yüze yapılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik Sağlanması:

Nitel araştırmalarda genel olarak verilerin doğruluğunun sağlanması amaçlanmaktadır. Bu nedenle öncelikle araştırma verilerinde “güven” sağlanmalıdır. Güven olgusu inandırıcılık ile alakalı olarak ifadenin gerçekliği, doğruluğu ve konuşmacının samimiyeti ile alakalıdır (Arastaman, Fidan & Fidan, 2018). Bu nedenle doğruluğun ve güvenirlüğün sağlanabilmesi adına katılımcılardan verileri teyit etmeleri istenmiştir. Aynı zamanda verilen cevaplar

alanında uzman farklı kişilerin incelemesine tabi tutulmuştur. Bir diğer nokta ise araştırma sorularının uygulanabilirliğidir. Bu noktada ise soru maddelerinin uygulanabilirliği farklı araştırmacılar ile gözden geçirilmiştir. Dolayısıyla araştırma sorularının birden çok kişiden alınan görüş yardımı ile incelenmesi ve oluşturulması, veriler üzerinde farklı uzman görüşlerine başvurulması ve analizlerin araştırmacı görüşlerini belirtmeden doğrudan verilmesi bu araştırmanın hem geçerli hem de güvenilir olması açısından araştırma sürecine dikkat edildiğinin bir göstergesidir. Nitel araştırmaların pozitivist bir yaklaşım olduğu düşünüldüğünde, elde edilen verilerin doğrudan aktarılması ve içeriğinin kodlanarak bölümlendirilmesi aynı zamanda araştırma verilerinin de doğruluğunu sağlayan bir sistem olarak görülebilir (Baltacı, 2019).

İstatistiksel Analiz:

Araştırmada nitel verilerin analizi için yardımcı programlardan faydalanılmıştır. Nitel araştırmalarda kullanılan analiz programları genel olarak benzer yapılarda olup, kullanıcı verilerinin program içerisine aktarılabilmesine ve tema ile kodların ayrıştırılabilmesine olanak sağlamaktadır. Bu sayede daha doğru ve görselliği zengin bir veri analiz yapılabilmektedir. Bu nedenle öncelikle veriler program içerisine aktarılmış ve daha sonra dikkatlice ayrıştırılarak program üzerinde tema ve kodlamalar çıkarılmıştır. Aynı zamanda en çok kullanılan kelimeler program vasıtasıyla elde edilerek ortaya bir kelime bulutu çıkarılmıştır. Veriler elde edilirken kullanıcı görüşlerinin iki ana kategori üzerinde yoğunlaştığı tespit edilmiş ve bu doğrultuda analizler yapılmıştır.

Bulgular

Katılımcılardan elde edilen veriler analiz edildiğinde verilerin iki ana kategori altında toplanabileceği görülmüştür. Bu nedenle yardımcı program ile elde edilen kodlar ayrıştırılmış ve toplanan veriler, “olumlu çıkarımlar” ve “olumsuz çıkarımlar” temaları altında kodlanmıştır. Aşağıda ilgili temaya ait yorumlar ve kodlara ait görsel tablolar bulunmaktadır.

Tema 1: Olumlu Çıkarımlar

Katılımcılardan elde edilen veriler incelendiğinde ilk olarak “Olumlu Çıkarımlar” teması oluşturulmuştur. İlgili tema altındaki görüşler incelendiğinde Şekil 1 ‘de sunulan kodlar elde edilmiştir. Katılımcılar; oluşturulan bu tema altında genel olarak aktivitelerin kolaylığından, tesislerde geliştirilme yapılması gerektiğinden, aktivitelere olan sevgilerinden, rekreasyon alanlarının çokluğundan, kendilerine olan sosyo-kültürel katkılardan ve kendilerini aktif hissettiklerinden bahsetmişlerdir.

Şekil 1: Olumlu Çıkarımlar Temasına Ait Kodlar

Çizelge 1: Olumlu Çıkarımlar Temasına ait Katılımcı Görüşü Yüzdeleri

Kodlar	Kullanıcı Görüş Oranı	%
Geliştirilmeli	10	35,71
Kültürel	6	21,43
Aktif	4	14,29
Kolaylık	3	10,71
Aktivite Sevgisi	3	10,71
Rekreasyon	2	7,14
TOPLAM	28	100,00

Katılımcıların “Olumlu Çıkarımlar” temasına ait verdikleri bazı cevaplar aşağıda sunulmuştur:

- Sosyal tesisler hakkında düşüncelerim çok olumlu, geliştirilebilecek konular arasında ise zemin konusunda iyileştirmeler yapılabilir. (K2)
- Sadece fitness, futbol, voleybol v.s branşlarda tesisler var her öğrenciye uygun daha çok sosyalleşebileceği tesisler uygun olacaktır. (K18)
- Fakültemiz Spor salonunu aktif olarak kullanıyorum. Çünkü derslerden sonra ulaşımım kolay oluyor ve ücretsiz. (K6)
- Özellikle çocuk yaşta önemli olan sosyal tesisler, üniversitede de hem dersler açısından hem de sporcular için kullanılıyor. Faydalı buluyorum. (K3)
- Genel bakıldığı zaman ücret konusunda fiyatları iyi buluyorum. Birçok kampüse her türlü ulaşım da var. Temizliğe önem verilmeli ve hava güzel olduğu zaman kesinlikle konser, festival tarzı sosyal etkinlikler düzenlenmeli. (K6)
- Sosyal tesis, spor için kullanılan tesislerin tümünü ifade ediyor. Antrenman ve ders amacıyla kullanılıyor. (K7)
- Yüzme havuzunu ve fitness alanlarını gördüm, gayet yeterli ve donanımlı. (K8)
- Okul spor salonu 1.Sınıfta aktif olarak kullandım sonrasında pandemi olduğu için çok kullanamadık. Okul spor salonu hariç. Fitness, jimnastik ve diğer küçük salonlarda tadilat yapıp tüm öğrencilerin rahatlıkla kullanacağı büyük, temiz ve daha yeni aletler kullanılarak yeni gelişmeler yapılabilir. (K9)
- Sadece okulumuzun gölbaşındaki tesislerini gördüm. Bu tesislerle ilgilide temiz ve erişilebilir olduğunu biliyorum. (K11)

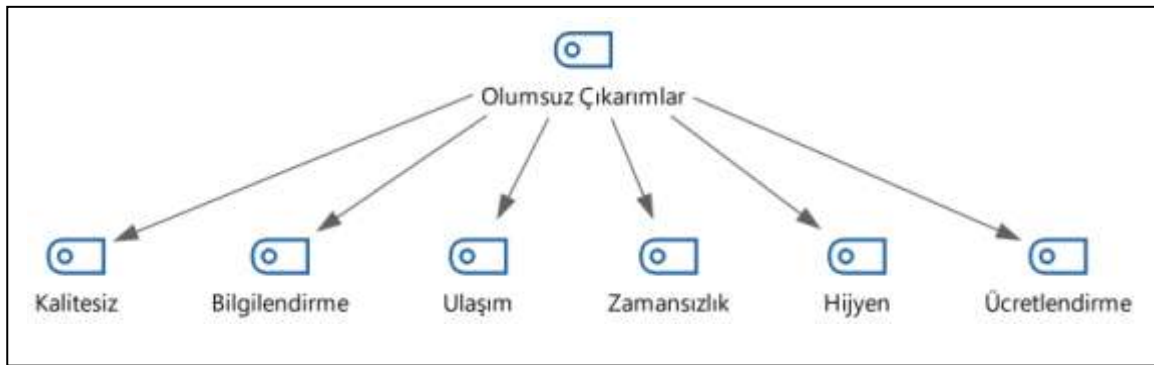

- Sosyal tesis sosyalleşme ve rekreasyon yapılan yer olarak ifade edilir. Üniversite içerisinde ise yeni arkadaşlar edinme ve zaman geçirme amaçlı kullanılıyor. (K12)

Tema 2: Olumsuz Çıkarımlar

Katılımcılardan elde edilen veriler incelendiğinde ikinci olarak “Olumsuz Çıkarımlar” teması oluşturulmuştur. İlgili tema altındaki görüşler incelendiğinde Şekil 2 ‘de sunulan kodlar elde edilmiştir. Katılımcılar; oluşturulan bu tema altında genel olarak kalitesiz tesislerden, bilgilendirme ve duyuru eksikliğinden, ulaşım zorluğundan, zamanlarının olmadığından, tesislerde hijyen eksikliği gördüklerinden ve ücretlendirmelerin yetersiz olduğundan bahsetmişlerdir.

Şekil 2: Olumsuz Çıkarımlar Temasına Ait Kodlar

Çizelge 2: Olumsuz Çıkarımlar Temasına ait Katılımcı Görüşü Yüzdeleri

Kodlar	Kullanıcı Görüş Oranı	%
Ulaşım	9	29,03
Zamansızlık	7	22,58
Bilgilendirme	6	19,35
Ücretlendirme	4	12,90
Hijyen	3	9,68
Kalitesiz	2	6,45
TOPLAM	31	100,00

Katılımcıların “Olumsuz Çıkarımlar” temasına ait verdikleri bazı cevaplar aşağıda sunulmuştur:

- Spor salonunu kullanıyorum. Diğerleri için zamanım yeterli olmuyor. (K1)
- Hiçbir sosyal tesis yok, olanları da zamanında kullanamıyoruz yönlendiren kimse olmuyor, geliştirilmiyor, yetersiz. Daha aktif olabilir fazla seçenek, daha aktif ve sosyal olunabilir. (K1)
- Hiçbir sosyal tesis olmadığını düşünüyorum. Varsa bile bizim fakültemizde yok, öğrencilerinde çok haberi olmuyor. (K2)

- Spor salonunu aktif olarak kullanıyorum. Çok vaktim olmadığı için zaman ayıramıyorum (K4)
- Okulumuzun konumundan dolayı ulaşım sorunu yaşıyoruz. (K4)
- Öğrencilerin kendini geliştirebileceği çok az alan var. Birçok öğrencimiz, arkadaşımız tercih ettikleri için pişmanlık yaşıyor çünkü kampüsümüz fazlasıyla yetersiz. Sosyal aktiviteler düzenlenmiyor spor bilimlerinde okuyoruz ancak ana derslerimizin birkaçı için merkez kampüse (yüzme için) gitmemiz gerekiyor. Ayrıca görünüm olarak da okulumuz göze hitap etmiyor, içimizi karartıyor. Kampüsümüz içindeki tarlalara verimli zaman geçirebileceğimiz alanlar inşa edilebilir. (K4)
- Fakültedeki sosyal tesislerin hepsini yetersiz buluyorum. Okul içerisinde düzenli bir düzensizlik mevcut. Kimsenin kimseden haberi yok ve herkes kendi kafasına göre davranıyor çoğu şeyin geliştirilmesi gerektiğini düşünüyorum. İleriye dönük gelişim için en önemli faktör bir düzen oturtulması, herkesin birbirine saygı duyması ve öğrenci kalitesinin artırılması olabilir. (K5)
- Şehir merkezi içerisinde ya da kampüs içerisinde öğrencilerin kaynaşabilmesi için tesisler kurulabilir. (K10)
- Genellikle kullanmıyorum çünkü uzun süredir spordan çok uzağım kullanmadığım tesisler bana çok uzak oluyor. (K15)
- Yüzme havuzu, fitness salonları. Diğer tesislerin bana uygun olmadığını ve kendimi orada rahat hissetmeyeceğimi düşünüyorum bu nedenle kullanmıyorum. (K18)

Çizelge 3: Olumlu ve Olumsuz Çıkarımlara ait Örnek Katılımcı Görüşleri

Katılımcı Numarası	Tema ve Kod Sistemi	Görüşler
3	Olumlu Çıkarımlar\Kolaylık	Tesislerde beni zorlayan herhangi bir konu yok. Yapacağım antrenmanları bu tesislerde yapmak benim için kolaylık oluyor.
5	Olumsuz Çıkarımlar\Ücretlendirme	Kullandığım tesisler okul içerisindeki tesisler. Diğer tesislerin ücreti fazla olduğu ve uzak olduğu için kullanmadım.
9	Olumsuz Çıkarımlar\Bilgilendirme	Pandemi döneminde uygulamalı dersler online olduğu için çoğu salonu göremedim.
12	Olumsuz Çıkarımlar\Ulaşım	En çok zorlayan konu ulaşım oldu çünkü evime çok uzak olduğu için çok fazla gelemiyorum.
15	Olumlu Çıkarımlar\Kültürel	İnsanlarla sosyalleşmemi sağladı, yeni insanlar tanımamı ve daha birçok alanda bana faydası oldu
18	Olumsuz Çıkarımlar\Kalitesiz	Yetersiz buluyorum spor bilimleri öğrencisine hitap ettiğini düşünmüyorum.

Şekil 4: Kodlara Ait Kelime Bulutu Grafiği

Tartışma ve Sonuçlar

Sosyal tesislere katılım konusunda öğrencilerin olumlu anlamda kültürel ve sosyal katkılar edindikleri gözlemlenmiştir. Bu noktada tesislerin programlı kullanımı pozitif bir etki göstermiştir. Literatürde yapılan benzer bir araştırmada, tesis kullanımının kişilerin aktif yaşam tarzlarını geliştirmede olumlu etkileri olduğundan bahsedilmiştir. Özellikle fiziksel aktivite koşullarının iyileştirilmesi ve tesis kullanımının yaygınlaştırılması buna en önemli gerekçe olarak görülmektedir (Kruszyńska & Poczta, 2020). Bu anlamda ilgili sonuç, araştırma sonuçlarımız ile benzerdir. Rekreasyonel spor aktivitelerinin kullanımı hakkında yapılan bir başka araştırmada ise, oyun, hobi ve fiziksel aktivite içeren çeşitli aktivitelerin ortak alanlar içerisinde gerçekleştirilmesinin, insanlarda zindelik ve mutluluk sağladığı görülmektedir. Özellikle psikolojik iyi oluş nedenleri arasında sayılan bu durum, zaman içerisinde insanların bu tarz yerleri yoğun kullanmalarına neden olmaktadır (Shiddiqy, 2019). İlgili sonuç, spor alanlarının kullanılması ile ilgili katılımcı görüşlerine benzer niteliktedir.

Bir başka kampüs araştırmasında ise öğrencilerin kampüs içerisindeki tesisleri genel olarak ders saatleri dışında kullandıkları görülmüştür. Ancak öğrenciler açısından ilgili araştırmada önemli bir sonuç elde edilmiştir. Söz konusu sonuca göre, öğrenciler bu tarz rekreasyon alanlarını yeterli bulmadıklarından bahsederek, bu alanların görsel olarak kendilerini tatmin etmediğine vurgu yapmışlardır. Özellikle kampüs içerisindeki sosyal tesislerin diğer binalardan ayrı ve ulaşılabilir olmasını istediklerini (Serir, 2019) vurgulayan öğrencilerin bu ifadeleri araştırma sonuçlarımız ile benzerdir.

Katılımcıların hijyen ve ulaşım ile ilgili olumsuz düşünceleri olduğu tespit edilmiştir. Benzer bir araştırmada ise bu tarz olumsuz durumların katılımın artırılabilmesi için bir an önce düzeltilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Nitekim araştırma sonuçlarına göre,

ürün kalitesi, hizmet çeşitliliği ve tüketim durumları, ilgili tesisin ya da aktivitenin etkin kullanımı açısından belirleyici bir rol oynamaktadır (Türksoy & Aycan, 2020). Sportif araç gereçlerin ve tesis kalitesinin çok önemli olduğunun vurgulandığı bir başka çalışmada ise, oyun alanlarının kullanılması ve tanıtılmasının dikkat çekici bir strateji olduğundan bahsedilmiştir. Bu tarz uygulamaların üniversite ya da farklı yerel uygulamalar ile birlikte ele alınarak tanıtımlarının yapılmasının önemli olduğu görülmektedir (Atasoy, Elmas, & Taşmektepligil, 2018). Bu tarz bir sonuç araştırma sonuçları ile benzerdir. Nitekim araştırmada öğrenciler birçok tesisin varlığını bilmediklerini ve haberdar olmadıklarını vurgulamıştır.

Üniversite personeline yapılan bir başka benzer araştırmada ise, sosyal tesislerin kullanım sıklığına ait farklı sonuçlar elde edilmiştir. Nitekim sonuçlara göre, katılımcıların önemli bir çoğunluğu bu tesisleri kullanmamaktadır veya yeterli bulmamaktadır. Söz konusu araştırma sonuçlarına göre ilgili tesislerin planlama ve yapım aşamalarında temel alt yapının bu tip kullanım amaçlarına hizmet edecek şekilde yapılandırılması önerilmektedir (Harun, Aslan & Ertutar, 2021). Planlamalar yapılırken özellikle sportif alanların oluşturulmaya çalışılması ise bir diğer önemli konudur. Çünkü öğrencilerin sosyal alan tercihleri içerisinde fitness ve benzeri sportif alan kullanımı ön planda görülmektedir (Glasgow, Mastrich & Geller, 2021). Bu tip bir sonuç araştırma sonucumuz ile benzerlik taşımaktadır. Özellikle üniversite içerisinde hayat süren insanların öğrenci olsun olmasın, bu tip tesisleri aktif olarak kullanabilmeleri, üniversitenin kalitesini artırması bakımından önemli görülmektedir.

Kampüste spor deneyimini inceleyen bir başka araştırmada ise kampüs içerisinde sosyal yaşam deneyiminin farklı özellikteki öğrencilere göre değişim gösterdiği tespit edilmiştir. Bu noktada yönetim açısından dikkate değer bir sonuç ortaya çıkmaktadır. İlgili sonuca göre, kampüs yaşamı farklı özellikteki öğrencilerin beklentilerine göre şekillenmelidir (Çevik, Yılmaz & Korkmaz, 2019). Dolayısıyla bu sonuç araştırma sonuçlarımız ile örtüşmektedir. Çünkü katılımcıların birçoğu bu tesislerden istedikleri oranda yararlanamadıklarından bahsetmişlerdir. Bu nedenle tesislerin tasarımı ya da tanıtılması oranında ciddi beklentiler oluşmaktadır. Literatür incelendiğinde cinsiyet odaklı farklı sonuçlara da rastlanmıştır. Nitekim bir araştırmada erkek katılımcıların kampüs içerisindeki fiziki koşullar konusunda daha seçici oldukları görülürken, kalite algıları konusunda önemli bir fark görülmemiştir. Aynı zamanda araştırma sonuçlarına göre tesislerin kullanım saatlerine göre tercih edilebilirliklerinin değiştiği görülmektedir (Türksoy & Aycan, 2020).

Araştırma sonuçları incelendiğinde üniversite öğrencilerinin farklı sebeplerden dolayı sosyal tesisleri kullandıkları görülmüştür. Aynı zamanda bu tesislerin kullanılmama nedenleri de belirli başlıklar altında toplanmıştır. Üniversite yaşamı kampüs alanı olarak nitelendirilen çeşitli sosyal aktivitelerin ya da imkanların olduğu bir sosyal yaşam alanıdır. Bu alan içerisinde öğrencilerin kendilerini rahat ve özgür hissedebildikleri sürece üniversiteye ait olumlu duygu geliştirebilecekleri düşünülmektedir. Literatür incelendiğinde bu konuda birçok araştırmanın benzer sonuçları desteklediği görülmektedir. Dolayısıyla üniversite yaşamı öğrenciler için sosyal tesislerin kullanımı konusunda ciddi bir tercih nedenidir. Bu nedenle kampüsler oluşturulurken ya da oluşturulduktan sonra sosyal tesislerin kolay, ucuz ve rahat kullanım modelleri ile

öğrencilere sunulması gerekmektedir. Ancak bu sayede üniversiteye karşı bir aidiyet geliştirilebilir.

Araştırma sonuçları öğrencilerin sosyal tesisleri kullanmayı oldukça çekici bulduklarını, zamanları olduğu sürece bu tesislerden faydalanmak istediklerini ancak ulaşım, kolay erişim sorunu ya da uygun fiyatlandırma olmaması nedenleri ile bu tesislerden çoğu zaman uzak durdukları görülmüştür. Aynı zamanda üniversitenin bu tesislerdeki aktiviteleri ya da olanakları öğrencilere duyurmada eksik kaldığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla bu konu öğrencilerin bu tesislere karşı mesafeli durmasına sebep olmaktadır. Öncelikli olarak bu tesislerin kullanım kolaylıkları öğrencilere sağlanarak, uygun bir fiyatlandırma politikası güdülmesi gerekmektedir. Fiziksel aktivite merkezli aktiviteler kampüs içerisindeki sosyal havanın olumlu yöne çekilmesinde etkili olacaktır. Aynı zamanda bu tip aktiviteler sosyal medya üzerinden ya da öğrenci grupları aracılığı ile sürekli güncellenerek duyurulmalıdır. Öğrenci topluluğu liderleri veya rekreasyon liderliği altında bu duyurular yapılabilir.

KAYNAKLAR

Alsubaie, M. M., Stain, H. J., Webster, L. A. D., & Wadman, R. (2019). The role of sources of social support on depression and quality of life for university students. *International Journal of Adolescence and Youth*, 24(4), 484-496.

Arastaman, G., Fidan, İ. Ö., & Fidan, T. (2018). Nitel araştırmada geçerlik ve güvenilirlik: Kuramsal bir inceleme. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 37-75.

Atasoy, F. S., Elmas, F., & Taşmektepligil, M. Y. (2018). Spor Alanlarının Verimli Kullanımında Spor Dallarına Ait Oyun Toplarının Etkisi Üzerine Yenilikçi Bir Araç: Topmatik. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(2), 39-58.

Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388.

Bengtsson, M. (2016). How to plan and perform a qualitative study using content analysis. *NursingPlus open*, 2(2016), 8-14.

Çevik, H., Yılmaz, E., & Korkmaz, A. (2019). Kampüste Spor Deneyimi: Üniversite Öğrencilerinin Kampüs Rekreasyonel Spor Deneyiminin İncelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 346-359.

Forrester, S. A., McAllister-Kenny, K., & Locker, M. (2018). Association between collegiate recreational sports involvement and undergraduate student retention. *Recreational Sports Journal*, 42(1), 64-74.

Gallardo-Vázquez, D., Folgado-Fernández, J. A., Hipólito-Ojalvo, F., & Valdez-Juárez, L. E. (2020). Social responsibility attitudes and behaviors' influence on university students' satisfaction. *Social Sciences*, 9(2), 8.

Glasgow, T. E., Mastrich, Z. H., & Geller, E. S. (2021). The utility of university fitness facilities: Environmental vs. psychological determinants of their use. *Journal of American College Health*, 1(2021), 1-8.

Harun, K., Aslan, B., & Ertutar, M. Ö. (2021). Akademisyen görüşlerine göre üniversite spor tesis yeterlilik düzeylerinin incelenmesi (doğu anadolu bölgesi örneği). *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19(3), 107-115.

Hasbullah, A. & Yusoff W.Z.Q., (2018). Quality of service in public higher education institution (HEI) facilities: A critical literature review. *International Journal of Innovation and Business (IJIBS)*, 9(1), 64-68.

Hernández, A. C. C., Ripoll, R. R., de Velazco, J. J. H. G., & Hernández, I. V. R. (2020). University social responsibility in the organizational happiness management. *Utopía y Praxis Latinoamericana*, 25(2), 427-440.

Huang, Y. F., & Do, M. H. (2021). Review of empirical research on university social responsibility. *International Journal of Educational Management*, 35(3), 549-563.

Kruszyńska, E., & Poczta, J. (2020). Difficulties limiting access to sports and recreational facilities in the city in the perceptions of service users. *Sports and recreational infrastructure management policy—poznan case study*. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(5), 1768.

Le, T. D., Dobele, A. R., & Robinson, L. J. (2019). Information sought by prospective students from social media electronic word-of-mouth during the university choice process. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 41(1), 18-34.

Malterud, K. (2016). Theory and interpretation in qualitative studies from general practice: why and how? *Scandinavian Journal of Public Health*, 44(2), 120-129.

Markus, Z., Perovic, D., Pekovic, S., & Popovic, S. (2019). Assessing tourist revisit intention through the sports and recreational services offered. *Business Systems Research: International journal of the Society for Advancing Innovation and Research in Economy*, 10(2), 141-150.

Ptashchenko, L., & Chechelashvili, M. (2018). Crowd funding as a tool for financing the construction of social facilities. *Int J Eng Technol (UAE)*, 7(3), 329-333.

Saadatifard, E., Javadipour, M., Honari, H., Saffari, M., & Zareian, H. (2019). The context of recreational sports for women in Iran. *Annals of Applied Sport Science*, 7(1), 83-95.

Serir, U. (2022). *Rekreasyon Amaçlı Mekânların Kullanımı Üzerine Bir Araştırma: “Düzce Üniversitesi Konuralp Kampüsü Örneği”*. *Düzce Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 10(1), 483-496.

Shiddqy, A. M. A. (2019). *Tourism Potential for Recreational Sports*. In 3rd International Conference on Current Issues in Education (ICCIE 2018), 326(2019), 52-56.

Sutrisno, S., Andre, H. L., & Susilawati, S. (2021). The analysis of the facilities and ICT applications usage by the university's students. In *Journal of Physics: Conference Series*, 1793 (2021), 012050

Temel, C., & Akyol, E. (2016). From sports facilities to sports organizations: The role of metropolitan municipalities Spor tesislerinden spor organizasyonlarına: Türkiye’de büyükşehir belediyelerinin rolü. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 3711-3719.

Türksoy, B., & Aycan, A. (2020). Spor merkezlerinde sunulan hizmetlere yönelik kalite algısının değerlendirilmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(2), 489-508.

Uyar Y., & Sunay H. (2019). Amerika Birleşik Devletleri ile Türkiye’de Uygulanan Antrenör Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması, *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 234-245.

Zou, X., Kayani, S., Wang, J., Imran, M., Zagalaz Sanchez, M. L., Amador Jesus, L. S., & Qurban, H. (2019). A study on the relationship between urban residents' perception of recreational sports and their participation in recreational sports: Based on gender differences. *Sustainability*, 11(19), 5466.